

ΝΑ ΔΟΘΕΙ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ (Απρίλιος 2007)

Συγγραφέας: ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΝΔΡΕΑΔΑΚΗΣ

Η Ελλάδα είναι μια σχετικά ευνοημένη υδρολογικά χώρα της Μεσογείου, αν και η αναντιστοιχία της χρονικής και κυρίως χωρικής κατανομής των βροχοπτώσεων με τις χρονικές και χωρικές κατανομές της ζήτησης έχουν δημιουργήσει στο παρελθόν και εξακολουθούν να δημιουργούν προβλήματα έλλειψης νερού, ιδιαίτερα σε περιόδους ανομβρίας. Ευρύτερα αποδεκτή είναι επίσης η διαπίστωση ότι, λόγω ευκολίας, η εκμετάλλευση των υπόγειων νερών γίνεται με εντονότερο ρυθμό σε σύγκριση με την εκμετάλλευση των επιφανειακών νερών, καθώς στη δεύτερη περίπτωση είναι αναγκαίες σοβαρές και συχνά μακροχρόνιες επενδύσεις. Οι ορθές αυτές διαπιστώσεις έχουν ωστόσο οδηγήσει σε μια μάλλον μονόπλευρη στρατηγική αντιμετώπισης του προβλήματος, η οποία σε γενικές γραμμές περιορίζεται στη διαχείριση της προσφοράς, δηλαδή στην αύξηση των διαθέσιμων ποσοτήτων μέσω αναπτυξιακών έργων, όπως είναι οι μικροί και μεγάλοι ταμιευτήρες, οι εκτροπές κ.λπ.

Είναι γεγονός ότι ο βαθμός ανάπτυξης των έργων αξιοποίησης των επιφανειακών νερών στη χώρα μας είναι σχετικά περιορισμένος και υπάρχουν πρόσθετες δυνατότητες. Θα πρέπει όμως να γίνει κατανοητό ότι η γενικότερη τάση μείωσης των προς εκμετάλλευση πόρων, είτε λόγω κλιματικών αλλαγών ή και λόγω της εντεινόμενης ρύπανσης των νερών, σε συνδυασμό με τις υιοθετημένες και από τη χώρα μας αυστηρότερες ευρωπαϊκές απαιτήσεις ως προς την προστασία των υδρόβιων οικοσυστημάτων, επιβάλλουν περιορισμούς και καθιστούν δαπανηρότερα τα αναπτυξιακά αυτά έργα. Κατά συνέπεια, είναι επιτακτική η ανάγκη να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στη διαχείριση της ζήτησης.

Δεν είναι πλέον δυνατό να θεωρούνται δεδομένες οι παραδοσιακές καταναλώσεις, οι παραδοσιακές απώλειες (π.χ. διαρροές λόγω κακοτεχνιών), η αδιαφορία ως προς τις δυνατότητες επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης, καθώς και η παραδοσιακή μέθοδος κοστολόγησης και τιμολόγησης του νερού.

Καθώς οι αρδευτικές ανάγκες αντιπροσωπεύουν το 85% περίπου των συνολικών αναγκών, γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι ο πολύπαθος τομέας της γεωργίας καλείται κατά προτεραιότητα να αντιμετωπίσει τις νέες προκλήσεις. Τα μέτρα, από την αναδιάρθρωση των καλλιεργειών και των καταναλώσεων μέχρι την εφαρμογή ορθολογικών οικονομικών αναλύσεων και τιμολογιακών πολιτικών, είναι δύσκολα, σύνθετα και αναμφίβολα έχουν σοβαρές κοινωνικές προεκτάσεις. Απαιτείται πολιτική βούληση, ευρύτερη θεώρηση του λεγόμενου «πολιτικού κόστους» και λιγότερο βραχυπρόθεσμη οπτική. Η εφαρμογή της οδηγίας-πλαίσιο για τα νερά θα μπορούσε να αποτελέσει μια καλή αρχή. Δυστυχώς οι επιδόσεις της χώρας μας στον τομέα αυτόν δεν είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικές, τουλάχιστον, όπως προκύπτει από την πρόσφατη (Μάρτιος 2007) έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην οποία γίνεται ένας πρώτος απολογισμός της πορείας υλοποίησης της οδηγίας από τα κράτη-μέλη.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» στις 5 Απριλίου 2007, σ. 3.